

MEMORIAL
General Marii Wittek

teżenie założona 1989r. Z. Słot.
opracowanie A. Rojewski 2014

adres
ul. Wolności 66-100
ul. Lubuskie

LWI

brak danych

BOK DYCH Bolesława
(1954)

1902/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

9. 1902/ksk LKP

Bořdych Bolesław

I. Materiały dokumentacyjne —

I/1 — relacja właściwa —

I/2 — dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 — inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 3, s. 6

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 — dot. rodziny relatora —

III/2 — dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 — dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV Korespondencja k. 1. s. 2

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] k. 2

VI. Fotografie —

II Materiały uzupełniające relację

- Ankieta „sojologiczna” opracowana przez Irenę Królikowską z W-uy w 1967r, dotyczy losów kombatantek I i II Armii Wojska Polskiego. Cel badawczy.

Ankiety wypełniła wówczas Bożena Bolesława, podpisane
rękopis, oryg. K. 3, s. 6

Ankiety Bożeny Bolesławy przekazane do Fundacji Ireny Królikowskiej
w 1999r.

20/2 378

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m.25.

Warszawa, dnia1967r.

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznane, ankiety można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone.

Z góry dziękuję za współpracę.

- Po demobilizacji osiedliłaś się: / odpowiednie podkreśl/
 w mieście stołecznym,
 w mieście wojewódzkim,
 w mieście powiatowym,
 w małym miasteczku,
 na wsi,
 w osiedlu.

DLaczego:

Osiadłam się na wsi bo moje Rodzice zamieszka-
li w Zilance Pastekiej pow. Policki woj. Olsztyn.

- Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

Po zdemobilizowaniu z mojej jednostki która stacjonowa-
ła w Klodzku przyjechałam na wś Rodzice otrzymałam
gospodarstwo w zamian za swoje na Łódzku. To też prace
właściwie nie było mi to bo przy centralce była praca
lekka no i wesola przecież to było po francie byłam
tak z życia z tem nie miałam, o tem wspomnieć ale co
miał chłopak był z miasta, ale zginał w marcu 1946
wtedy już po wojnie, a tu na wsi dziewczyna z wojska każdy
nie bardzo obojętne na to patrzył. Zadnych szans żeby
wysze zamieszkać, Rodzice starszy chłoch braci nie chcieli
być razem bo za małe gospodarstwo dla wszystkich
więc postanowiłam przyjechać no i zdecydowałam
przyjechać tu do Warszawy gdzie znowu poszłam do
pracy 15. XII 1952 r. pracowałam na Akalni.

3. Start ten wydatnie ułatwiła Ci : rodzina,
 przyjaciele,
 państwo,
 społeczeństwo,
 instytucje społeczne,
radziłaś sobie całkowicie samodzielnie. /odpowiednie podkreśl/

4. Czy rozpoczęłaś naukę po zdemobilizowaniu:
 tak,
 nie.

Jeżeli tak , to dlaczego uważałaś to za konieczne:

Weszłam się kształcić by zdobyć zawód i pracować w tym zawodzie do 1955 roku. Paniewski /Matka mi zmuszała a miałam matkę ciarkę i druga była do chwały zwołiwalam się na własne życzenie i tak do

5. Rozpoczęłaś naukę - doksztalcanie się:
- już w roku 1945,
- kilka lat później, /kiedy/
- kilkanaście lat później,
- wcale nie uczyłaś się,

na własne życzenie i tak do czasu nie pracuje,

6. Jeśli rozpoczęłaś naukę, to czy:
- ukończyłaś szkołę podstawową,
- " " " zawodową,
- " " " średnią ogólnokształcącą,
- " " " " zawodową,
- wyższą.

7. Co zdecydowało o takim wyborze:

Jeżeli przerwałaś naukę, to podaj przyczyny tej decyzji / ile klas ukończyłaś:

8. Podaj zawód , w jakim pracujesz:

nie pracuje

a/ Ile zarabiasz / jakie masz gospodarstwo/ :

b/ Jakie posiadasz mieszkanie:

dwie pokoje z kuchnią, bez żadnych wygod zagrybiale.

c/ Czy posiadasz: Telefon,
radio,
telewizor,
adapter,
pralkę,
lodówkę,
odkurzacz,
inne;

9. Czy lubisz swoją pracę: tak,
 nie.

Dlaczego tak jest?

10. Czy fakt, że byłeś żołnierzem:
- ułatwia Ci - załatwianie spraw osobistych w urzędach,
 - otrzymanie pracy,
 - dostanie się do szkoły,
 - otrzymania mieszkania,
 - awans w pracy,
 - nie miał żadnego wpływu,
 - utrudniał,
 - nie przyznawałaś się do tego.

Podaj ciekawsze przykłady ilustrujące powyższą odpowiedź:

Mieszkanie i życie mi było ostrym
byłam w rezerwie wojskowej nie nie pomagało może
dalekiego się moją jednostka była w Głębokim
nachodziłam się bo Rodzice musieli zabrac z sobą
wszędzie oddali swoje gospodarstwo na skarb państwa po
wielkiej tragedji otrzymałam mieszkanie to w którym do dziś
mieszkałam

11. Czy służba wojskowa wyrobiła w Tobie:
- poczucie własnej godności:	Tak,	nie.
- odwagę:	tak,	nie.
- wytrwałość w dążeniu do celu:	tak,	nie.

Czy możesz poprzeć to jakimiś przykładami:

Zawsze osyję się żołnierzem i chociaż ażeby
nie splamieć mundur, nie naciemem
pocestemstwem i godnością kobiety, nie piję
nie bluźnię dając przykład wzwrowej Matki
dzieciom. Wzycem nie zolannijs się nigely,
pamięno se są przytrosei.

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć: - osobistych tak , nie.
 - zawodowych tak , nie.
 - społecznych tak , nie.
 - naukowych tak , nie .
 - małżeńskich tak , nie.
 - towarzyskich tak , nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :
Tak, nie.

Dlaczego:

Z jedną tylko koleżanką piszemy dlatego że wspominamy
 te chwile doli i niedoli, jesteśmy związane zyciem frontową
 gdzie nieraz tak ciężko było jednak nie zatamatysmy się do
 14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy: nie da opisać.

15. Napisz , kiedy wyszłaś zażam, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci,
 w jakim wieku:

Zamąż wyszłam 1954r mam troje dzieci dwie córki 14 i 13 l.
 i syn 11 lat dzieci nierz siemnie wychowuję je na dobrych
 obywateli Ojczyzny. Czy moje małżeństwo uchane jako
 tako. Mąż mój nie był w wojsku bo jest odemnie młodszy
 o 10 lat jest zaradczym to wie Pani nie war się nie sturze nie
 pawkumenna ale ja zawsze dzielnie stoję na straży

16. Podaj, gdzie uczą się /uczyły się / Twoje dzieci: jak prawdziwy żołnierz

Moje dzieci uczą się w obywatelskiej szkole M. 3.
 przy ul. Warszawskiej.

- Jak kierowałaś ich losami:

dzieci są w szereguach harcerstwa no na
 przyszłość nie mogę przewidzieć jeszcze są młode
 ale na pewno wychowam ich na wartościowych ludzi

- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei:

17. Czy Twoja rodzina szczyli się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- tak,
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami:

Rodzice byli dumni ze mnie że byłem żołnierzem, Brat był na francji w pierwszej dywizji, długo w Niemczech na przymusowej robocie, a my z Bratem z tą myślą szliśmy żeby drugiego Brata wyzwolić i inną z niewoli niemieckiej.

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią:

Swój żołnierski przeszłość wspominam bardzo z przyjemnością: swój żołnierski przeszłość wspominam bardzo z przyjemnością

Dlaczego tak jest:

musiałem to być cel życia wolałem się o własną i lepsze życie i my żołnierze byliśmy jedną wielką rodziną, jednem z czego go odebrał by życie by go ratować, do powrotu już w życie w kosciałach.

a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?

Podaj przykłady:

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe ?

Podaj przykłady:

Jestem zawsze obawiajątkowo jeśli mam kas wytkanie nigdy nie zwiada.

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej?

Podaj przykłady:

Było to w 1964 roku w szeregach szeregów Jankowicz Michał i jego żona Janina naprzyw An wysywał mnie od k-wa frontowych no i to elementarnej ja to są przykrych i putkawa podrywali mi autorytet i do dziś mi dotkniesz nawet sprawę odebrałam do szeregów ale z tego nie bo było amnestia i dalej ma szansę dotarczenia. Ma już umiarkowanie i uwagę, a dlatego to się dzieje bo mój mąż pracuje w Bydgoszczu. Zeglnydzie wiec nie ma go nigdy w domu ja tam z dziećmi.

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby, Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba?

Wierzę że moje dzieci poszły by
mojemu śladem.

20. Podaj:

a/ Ile miałś lat w chwili mobilizacji: 26 lat

b/ Jakie miałś wykształcenie? 4 klas szkoły państwowej
wzrępnitom 3 klas szkoły Saksańskiej
Lądowej

c/ Gdzie mieszkałś przed wojną:

- miasto stołeczne,
- miasto wojewódzkie,
- miasto powiatowe,
- miasteczko,
- wieś,
- osiedle.

Kopaszewka gm Rozyszcze
pow Luek na Wolińcu

d/ Gdzie mieszkałś przed mobilizacją?

e/ Gdzie pracowałś? w gospodarstwie Rodzićców
1940 w szkolnym sklepie w do napasej niemców
na Zwierzki Rodzićki

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłś wojsko?

3 stopnie

g/ Jakie otrzymałś odznaczenia i kiedy?

Medal brązowy ale
był ko wybrany był w rozkazie na ajseln i a freiba było
jecha do Głębok, Góry odebrał me pojednakom 130 wysieci z wyjezd
otrzymał Medal Zwycięstwa i Wolności, drugi Medal, Za Odwagę Wysz Bałtyk
Grunwald Berlin, Za Pobicie
nad Niemcami

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać:

Życie wojskowe jest do dziś we mnie mam 50 lat, ale
czuję się młodo, kazała a dylegi wojskowa to adrywa
ja nie mam chwili że jestem na francie walerymy lub
linia kolejowy idę z kablem smię się. To francie centrol
ka kolejowy koryzosa Bronia bo to był ostatni pseudo
nim. Dziś się nie srawe dzieci pranie sporozstanie nięzi
zawsze w terenie życie kłopotliwa nie myslatam o

Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.

fakim syem, nie prawnie bo nie mam niętego. Radzićce nie
sują, a same dzieci zostawie. i se do pracy na 8 gadz to
nie możliwe, jedyna moja praca to posiedzenie karniere
w srodzie na co dostatam dyskus urnama. Bałtych Bolesława

IV
-

Korespondencja

List Bořdyel Bolesławy do Tamy Królikowskiej
z datą Górzów 10 III 1968r.

rysunek, oryg. K. 1. S. 1-2

IV-1

23/2

Warsaw 10 III 68

Kochana Pani,

Wysyłam zdjęcie z mojej
 samodzielnej kampanii dezernos
 ci przy 27 p.p. 10 dywizji ~~pułk~~ ~~pułk~~ ~~pułk~~
 po wykwasytaniu Pani mi przys
 le pamięć to moja jedyna
 pamięć. Jestem na bar
 elym zdjęciu parna mi Pani
 na zdjęciu z tymi estowem
 kolegami. Przy elwisch stoi
 koleżanka Lutka Barłomiejczyk
 obecnie Masiej. Na kole siedzi
 Marysia Walerukobeenie
 Karłowster. Oni stoją przy nich

14-29

duktora miestecka w Malborku
ul. Dubelsta 14. Mawysia et
na slasku koło Admichawo
zagubił mi się adres, a tak
bym chciała do niej napisać
może Pani zdobrze się to bym
prosiła o przystanie.

Z okazji mianowanego
święta kobiet dajesz Pani
dużo zdrowia i radości,
oraz pomyślnej pracy
napisanij o Was.

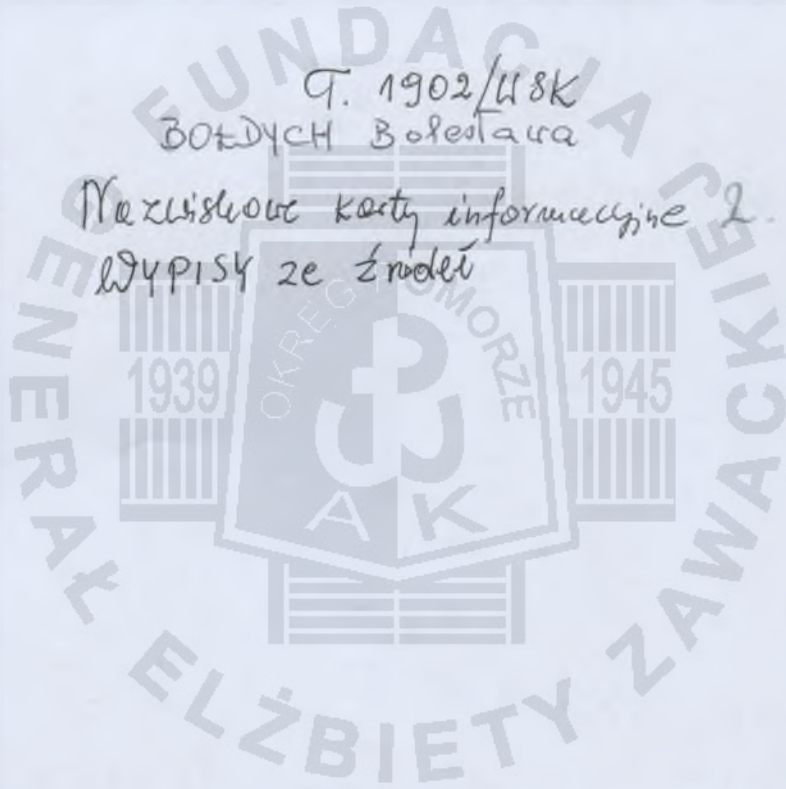
Z poważaniem
Batalych

247

Г. 1902/48K
БОТДЫЧ Болестара

(V)

Назвистове карты информации 2.
ВЫПИСЫ ze źrodli

i

T. 1902/USK

LLP

BOŁDYCH Bolesława (od 1954)

W chwili mobilizacji miasta 26 lat.

I rodzicami zaangażowanymi na wojny, pracującymi
w gospodarstwie.

Zdemobilizowana w Kłodzku.

Posiadająca Medal: Medal za Długość Służby i Błędy
Grunwald, Berlin

A. Roj 2014

i

7. 1902/usk

ZSRR-LWP

Bołdych Bolesława

Zródło informacji:

Ankieta anonimowa z 1967r.

Korespondencja

I.Król./99

20/2

Bołdych Bolesława

